Raadsvoorstel

Heerlen,
10 november 2026

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Datum
raadsvergadering
16 december 2026

Documentnummer
1146416

Onderwerp
Vaststellen novembernota 2026

Aanleiding en bestuurlijke context
Met deze Novembernota ontvangt de gemeenteraad de tweede tussentijdse rapportage over de uitvoering van de begroting 2026. De nota geeft inzicht in de belangrijkste inhoudelijke en financiële afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. Ook worden budgettair neutrale begrotingswijzigingen aan de raad voorgelegd ter besluitvorming, zodat de begroting formeel aansluit op gewijzigde inzichten en de raad zijn budgetrecht kan uitoefenen, zonder dat dit leidt tot een wijziging van het totale begrotingssaldo.

De rapportage ziet op de periode januari tot en met september 2026. Daarnaast zijn grote financiële afwijkingen uit oktober 2026 meegenomen, voor zover deze groter zijn dan € 500.000. Dit sluit aan bij de bepalingen uit de financiële verordening.

Het geactualiseerde beeld is dat de gemeente over 2026 naar verwachting uitkomt op een nadelig jaarrekeningresultaat van € 2,6 miljoen. Dit is een prognose op basis van de beschikbare cijfers en kan richting de jaarrekening nog wijzigen.

Ten opzichte van de Zomernota is sprake van zowel mee- als tegenvallers. Positieve ontwikkelingen zijn onder meer:

- de onderuitputting op de kapitaallasten circa € 1,5 miljoen;
- een hogere uitkering uit het gemeentefonds van circa € 1,15 miljoen;
- lagere rentelasten van naar verwachting circa € 0,7 miljoen;
- voordelen bij hulp bij het huishouden en BsGW van elk circa € 0,4 miljoen.

Daar staan belangrijke nadelen tegenover. De grootste afwijking betreft de Participatiewet. Waar bij de Zomernota nog geen betrouwbare prognose mogelijk was, wordt nu een nadeel van € 3,4 miljoen verwacht. Dit hangt samen met hogere lasten dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. In de begroting waren juist voordelen opgenomen van € 1,5 miljoen en aanvullend € 1,2 miljoen vanuit de Parkstadwet, gebaseerd op de verwachting van een daling van het aantal bijstandsuitkeringen.

Daarnaast wordt een nadeel van € 1,2 miljoen verwacht bij de Taskforce woningbouw. Ook zijn er kleinere nadelen bij woningvoorzieningen en de huur van diverse accommodaties. Samen met overige, kleinere mee- en tegenvallers leidt dit tot het verwachte tekort van € 2,6 miljoen.

De Novembernota geeft de raad daarmee het meest actuele beeld van de financiële positie en de voortgang van de begroting in 2026. De prognose onderstreept de noodzaak om de financiële ontwikkeling nauwgezet te blijven volgen, in het bijzonder bij woningbouw, zorg, inkomensondersteuning en inhuur.

Kader
- Financiële verordening,
- Planning en control cyclus,
- MBP 2023 – 2026,
- Nota reserves en voorzieningen

Bevoegdheid
Raad

Voorstel
1. In te stemmen met de budgettair neutrale mutaties (inclusief mutaties van de reserves, in onderstaande tabel onder de noemer 'Bestemming'), zoals opgenomen in de bijgevoegde Novembernota:

- Programma Bestuur & Ondersteuning		€	6.643.000
- Programma Veiligheid	-/-	€	509.000
- Programma Verkeer & Vervoer	-/-	€	186.000
- Programma Economie	-/-	€	181.000
- Programma Onderwijs	-/-	€	142.000
- Programma Sport, Cultuur & Recreatie	-/-	€	531.000
- Programma Sociaal Domein	-/-	€	5.016.000
- Programma Volksgezondheid & Milieu	-/-	€	1.183.000
- Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)		€	1.492.000
- Bestemming	-/-	€	389.000

2. In te stemmen met een renteloze lening aan Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) in de vorm van een uitbreiding van de rekening courant met €2.500.000.

3. Een voorziening 'Oninbare leningen / Kredietrisico Mutsaersstichting' in te stellen ter grootte van € 277.501.

Argumenten
1.1 Deze nota voldoet aan de eisen van de financiële verordening.
Conform de regels uit de financiële verordening wordt er twee keer per jaar gerapporteerd over de uitvoering van de begroting (zomernota en novembernota). Hiermee informeren wij u als raad met een tussenstand ten aanzien van de primitieve begroting en prognosticeren wij de effecten naar jaareinde. De afwijkingen ten aanzien van de primitieve begroting rapporteren wij per kernthema. In de novembernota kijken we naar de stand van zaken tot 1 oktober. Door dit te doen voldoen wij aan de financiële verordening.

1.2 De begrotingsrechtmatigheid wordt hiermee geborgd.
Conform de regels uit de financiële verordening is de raad bevoegd om mutaties over de taakvelden goed te keuren. Het beschikbaar stellen van financiële middelen is het sluitstuk van een politiek proces waar inrichting wordt gegeven aan het gemeentelijk beleid door middel van het bepalen van de gewenste beleidseffecten, de beleidsdoelen en de

activiteiten om die effecten en doelen te bereiken. De indeling van de programmabegroting vormt derhalve het aanknopingspunt voor de
autorisatie door de gemeenteraad.

Om aansluiting te behouden met de komende meerjarenramingen zijn ook de saldi van de mutaties zonder financiële consequentie essentieel om te verwerken. Uit pragmatische overwegingen hebben beleidsverschuivingen plaatsgevonden (van programma X naar programma Y). De mutaties hebben geen effect op het saldo van de begroting (budgettair neutraal).

2.1 Waarborgen van de continuïteit van de starterslening
De starterslening draagt bij aan de toegankelijkheid van de koopwoningmarkt voor starters en ondersteunt daarmee de ambitie om Heerlen als aantrekkelijke woonstad te versterken. Omdat het beschikbare budget vrijwel volledig is benut, is aanvulling van de middelen nodig om de starterslening ook in het komende jaar te kunnen blijven aanbieden. Hiermee blijft Heerlen starters de mogelijkheid bieden om een koopwoning in de gemeente te verwerven en wordt het ingezette woonbeleid voortgezet.

3.1 In het raadsvoorstel van 13 januari 2026 heeft uw raad een lening van € 277.501 verstrekt aan de Mutsaersstichting om de continuïteit van de jeugdhulp te borgen.
Als risico van datzelfde voorstel is destijds opgenomen dat de kans op (gedeeltelijke) oninbaarheid groot is. Er is toen aangegeven om dit risico, indien nodig, op te vangen met vrijvallende gelden uit het Herstelplan XONAR.

Nu de regionale afrekening van XONAR is afgerond, ontvangt Heerlen een bruto bedrag van € 639.713 retour. De resterende garantie voor JENS (aandeel Heerlen: € 579.878) blijft conform afspraak buiten deze afrekening en loopt door tot 1 januari 2029. Omdat uw raad het budgetrecht heeft over het verstrekken én het eventueel afboeken van geldleningen, wordt via dit besluit een voorziening oninbaar opgenomen. Mocht de Mutsaersstichting de lening in de toekomst definitief niet kunnen terugbetalen, dan is de impact op de lopende begroting hiermee reeds volledig opgevangen en afgedekt.
Het resterende voordeel van afgerond € 362.000 is verwerkt in de forecast van de Novembernota.

Risico's en kanttekeningen
Voor beslispunten 1 t/m 3 en de geïnventariseerde risico's verwijzen wij naar de novembernota 2026 en de bijbehorende hoofdstukken. Er zijn geen significante risico's te benoemen. Indien er zich bij de jaarrekening een negatief saldo voordoet, dan zal dit gedekt worden uit de algemene reserve.

Kosten en dekking
1. De financiële informatie rondom beslispunt 1 is te vinden in de bijlage 'Novembernota 2026'.
2. De renteloze lening betreft een balansmutatie en is geen directe exploitatielast, hierbij verstrekt de gemeente Heerlen op basis van de bestaande regeling ruimte voor starters van koopwoningen. De kapitaallasten die voortkomen uit het aantrekken van deze middelen worden opgevangen binnen de begroting en het kernthema waar deze middelen landen.

3. De middelen die hiertoe benodigd zijn worden meteen voorzien. Dat wil zeggen dat de gemeente de vordering van deze terugbetaling meteen voorziet in een voorziening oninbare debiteuren. Daarmee is het effect van deze mutatie begrotingsneutraal/ brengt dit geen aanvullende baten en lasten met zich mee.

Communicatie
Definitieve besluitvorming in college 10 november 2026. Na vaststelling wordt de novembernota 2026 op 11 november gedeeld in iBabs door de griffie, de stukken zullen landen op de agenda's van; commissie economie, bestuur en financiën en raad. Er zal geen persbericht volgen.

Evaluatie
Het volgende evaluatiemoment inzake de begroting 2026 is de jaarrekening 2026.

Vervolg
Definitieve vaststelling in college 10 november 2026
Commissie Economie Bestuur en Financiën 1 december
Raad 16 december

Bijlagen
Novembernota 2026

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester, de wnd. secretaris,

drs. R. Wever J.C.N. Eijkenboom

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever